

Avtalspension PA 16 avdelning II

Ålderspension med traditionell förvaltning

Försäkringsvillkor 1 maj 2018

1 Försäkringsavtalet

Försäkringen är en avgiftsbaserad ålderspension baserad på Pensions- och försäkringsavtal PA 16.

Arbetsgivaren är försäkringstagare. I fråga om rätten till försäkringsförmån skall dock varje försäkrad anses som försäkringstagare. Den försäkrade är den på vars liv försäkringen gäller.

Försäkringsgivare är Nordea Livförsäkring Sverige AB (publ) med organisationsnummer 516401-8508 och säte i Stockholm. I dessa villkor kallat Nordea Liv.

För denna försäkring gäller vad som anges i försäkringsbeskedet och därtill hörande handlingar, dessa villkor, Försäkringsavtalslagen (2005:104) och allmän lag i övrigt.

Försäkringen utgör i inkomstskattelagens mening en pensionsförsäkring.

Försäkringsavtalet grundar sig på de uppgifter som försäkringstagaren eller den försäkrade skriftligen lämnat Nordea Liv eller SPV. Har försäkringstagaren lämnat uppgift som är oriktig eller ofullständig tillämpas Försäkringsavtalslagen (2005:104) (se ”14. Begränsning av försäkringsgivarens ansvar”).

2 Behörighet att teckna försäkring PA 16

Den som är pensionsberättigad enligt det statliga pensionsavtalet PA 16 och för vilken anmälan om premieöverföring gjorts via valcentralen Statens Pensionsverk (SPV) i Sundsvall kan omfattas av försäkring PA 16.

3 Försäkringens ikraftträdande

Försäkringsavtalet träder i kraft då Nordea Liv mottagit första premien från SPV och under förutsättning att Nordea Liv mottagit erforderliga uppgifter om den enskildes val och i de fall hälsoprövning krävs, den försäkrade genomgått av Nordea Liv godkänd hälsoprövning.

4 Förmåner

Pensionsförmånen består av en ålderspension. Ålderspensionen kan kompletteras med återbetalningsskydd. Utbetalning av ålderspension sker till den försäkrade. Återbetalningsskyddet består av

efterlevandepension som utbetalas till insatt förmånstagare. Vid dödsfall före pensionsåldern utbetalas återbetalningsskyddet under lägst 5 och högst 20 år beroende på av förmånstagare vald utbetalningstid och under förutsättning att förmånstagare finns. Där fler än en är förmånstagare med samma rätt och dessa inte kan enas om utbetalningstid gäller att utbetalning sker under 5 år. Vid den försäkrades död efter att utbetalning av ålderspension påbörjats, men innan utbetalning pågått under 20 år, utbetalas återbetalningsskyddet under den tid som återstår intill 20 år från den första utbetalningen, dock längst så länge förmånstagare finns. Sedan ålderspension utbetalats under 20 år gäller försäkringen utan rätt till återbetalningsskydd. Gäller ålderspension utan återbetalningsskydd görs ingen utbetalning vid den försäkrades död.

5 Optionsrätt

Vid ålderspension utan återbetalningsskydd, gäller följande. Den försäkrade har rätt att före 65 år eller före uttag av ålderspension, utan hälsoprövning, ändra försäkringen till att omfatta även återbetalningsskydd. Optionsrätten får utnyttjas när den försäkrade ingår äktenskap, partnerskap, inleder samboende under äktenskapsliknande förhållanden eller när arvsberättigat barn till den försäkrade tillkommer. Ansökan om utnyttjande av optionsrätten skall göras på blankett som Nordea Liv tillhandahåller. Optionsrätten får utnyttjas under tolv månaders tid från den tidpunkt förändringen i familjesammansättningen inträffar.

6 Förmånstagare

Förmånstagare till utfallande ålderspension är den försäkrade.

6.1 Generellt förordnande

Förmånstagare kan av den försäkrade insättas till ålderspensions återbetalningsskydd. Förordnande – eller ändring av förordnande – ska anmälas skriftligt till Nordea Liv.

Förmånstagare är, om inte annat skriftligen anmälts till Nordea Liv, i första hand den försäkrades make eller sambo och i andra hand den försäkrades arvsberättigade barn.

Förmånstagare kan helt eller delvis avstå från sin rätt, varvid den eller de förmånstagare inträder som skulle ha fått rätt till pensionsbeloppet om den avstående varit avliden.

Med förordnandet ”make” avses den med vilken den försäkrade var gift vid dödsfallet. Har mål om äktenskapsskillnad inletts, upphör make att vara förmånstagare. Med make avses även partner i ett registrerat partnerskap.

Med ”sambo” avses ogift person som försäkringstagaren sammanbodde med vid dödsfallet på sådant sätt som avses i Sambolagen (2003:376).

Med förordnandet ”barn” avses den försäkrades biologiska barn och adoptivbarn (ej barns bröstarvinge).

Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas försäkringsbeloppet i lika proportioner, såvida ej annat anges.

6.2 Särskilt förordnande

Den försäkrade kan skriftligen till Nordea Liv anmäla annat förordnande. Sådant förordnande kan endast omfatta följande personer:

- a. make/registrerad partner eller tidigare make/registrerad partner
- b. sambo eller tidigare sambo
- c. barn/styvbarn/fosterbarn till den försäkrade eller till någon person enligt a) eller b).

Finns det flera barn som är förmånstagare fördelas försäkringsbeloppet i lika proportioner, såvida ej annat anges.

Saknas förmånstagare görs ingen utbetalning.

7 Premieinbetalning

Premie för försäkringen erläggs av arbetsgivaren. Debitering och inkassering av premier görs av Statens Pensionsverk (SPV) i Sundsvall.

Varje premie som betalas ger upphov till en garanterad pensionsförmån beräknad med de vid premiebetalningstillfället gällande beräkningsgrunderna. Dessa innehåller långsiktiga, försiktiga antaganden om ränta, livslängd, driftskostnader och skatt. Antagandena kan komma att ändras under avtalstiden för kommande premier. Uppgifter om aktuella beräkningsgrunder finns i Nordea Livs försäkringstekniska beräkningsgrunder.

8 Återköp mm

Försäkringstagaren har ingen rätt till återköp av pensions- försäkringen. Nordea Liv kan dock återköpa försäkringen innan utbetalningen har påbörjats om värdet är lika eller mindre än 30 procent av ett prisbasbelopp. Om Försäkringstagaren har rätt att, i enlighet med pensionsavtalet PA 16, avbryta löpande premiebetalning utan kostnad (fribrev). Försäkringen får ej pantsättas eller belånas.

9 Garanterad pension och återbäring

Försäkringstagarnas tillgångar förvaltas gemensamt i livfonden. Vad som av livfonden inte behövs för att täcka beloppsgarantierna är villkorad återbäring. Återbäring tillkommer om livfonden räcker till de garanterade beloppen.

9.1 Garanti

Varje inbetalad premie ger upphov till en garanterad pensionsförmån beräknad med vid premiebetalningstillfället gällande antaganden om ränta, livslängd, driftskostnader och skatt. Dessa antaganden kan komma att ändras under avtalstiden för kommande premier.

9.2 Återbäring

Försäkringsavtalet berättigar till andel i villkorad återbäring. Återbäring utbetalas som tillägg till det garanterade beloppet. Beloppet som utbetalas bestäms årligen som försäkringsavtalets värde dividerat med ett delningstal.

Belopp som utbetalas kan inte vara lägre än det garanterade beloppet och kan sänkas med högst 5 procent per år.

9.3 Vinstdelning

Om totalavkastningen i livfonden är större än 3,5 procent för ett räkenskapsår tillfaller 95 procent livfonden, annars 100 procent. Totalavkastning är summan av direktavkastning och livfondens förändring i marknadsvärdet minskat med kapitalförvaltningskostnader.

9.4 Försäkringsavtalets värde

Försäkringsavtalets värde bestäms av antalet andelar i livfonden multiplicerat med andelsvärdet. Vid premiebetalning köps andelar i livfonden till gällande andelskurs. Vid utbetalning säljs andelar på samma sätt.

9.5 Andelsvärde

Andelsvärdet bestäms som livfondens marknadsvärde

delat med totalt antal andelar.

9.6 Delningstal

Delningstalet är kapitalvärdet av återstående utbetalningar enligt försäkringsavtalet för en krona. Det bestäms med antaganden om framtida avkastning, avgifter, skatt och riskavgifter.

Avgifterna är de som gäller för försäkringsavtalet. Den framtida avkastningen är den som gäller för nytecknade försäkringar vid omräkningstillfället. För riskavgifter används samma antaganden som nyttjas vid beräkning av delningstal vid ombildningstillfället. Riskavgiften kan ändras i framtiden men de försäkringstagare som berörs av en sådan ändring har rätt att under tre månader från ändringsdagen flytta sitt pensionskapital till annan försäkringsgivare utan andra kostnader än den administrativa flyttavgiften.

9.7 Slutåterbäring

Under- eller överskott när försäkringsavtalet upphör tillfaller eller belastar livfonden.

9.8 Gällande avtal den 1 januari 2006

Befintliga återbäringsmedel i bolaget som avser försäkringsgrenen den 31 december 2005 gottskrivas försäkringstagarna som villkorad återbäring den 1 januari 2006. Gällande försäkringsavtal samma dag erhåller andel i tillgångar svarande mot villkorad återbäring och livförsäkringsavsättning. Antalet andelar sätts till pensionskapitalet. Andelsvärdet bestäms som kvoten mellan Livfondens marknadsvärde och summan av pensionskapitalen. Pensionskapitalet samma dag är beräknat enligt regler i det försäkringstekniska beräkningsunderlaget som gäller fram till den 31 december 2005.

För försäkringar som är under utbetalning den 31 december 2005 omräknas tilläggsbeloppen samma dag efter det korrigerade pensionskapitalet.

10 Ändring av försäkringsavtal

Försäkringstagaren har rätt att begära ändring av försäkringsavtalet. Nordea Liv har härvid att göra en bedömning om begärd ändring är möjlig att genomföra med hänsyn till inkomstskattelagen och om begäran ryms inom Nordea Livs försäkringssortiment samt i vad mån begäran är möjlig att genomföra med hänsyn till pensionsavtalet PA03. I vissa fall kan hälsoprövning av den försäkrade krävas. Nordea Liv har rätt att avslå en ändring om hinder enligt ovan föreligger. Vid ändringar beräknas premien och/eller försäkringsbeloppet enligt de beräkningsantaganden som gäller vid ändringstillfället.

11 Utbetalning

Utbetalning av ålderspension till den försäkrade sker vid avtalad tidpunkt. Utbetalning som påbörjas vid den försäkrades 65 årsdag pågår normalt så länge den försäkrade lever. Utbetalningens storlek utgörs av den garanterade pensionsförmånen och därutöver den återbäring som hunnit bildas på försäkringen. Återbäringen fördelas över utbetalningstiden enligt de vid utbetalningstidpunkten gällande beräkningsgrunderna för fördelning av återbäring. Enligt inkomstskattelagen får det garanterade kapitalet under utbetalningen inte minska under de första fem åren. Försäkringen innehåller återbetalningsskydd om den försäkrade valt detta. I den mån återbetalningsskyddet är försäkrat hos annan försäkringsgivare sker utbetalning av den delen från den försäkringsgivaren. Utbetalning av återbetalningsskydd sker efter anmälan och inskickande av behövliga handlingar. Detta skall göras till Nordea Liv snarast möjligt. De handlingar och övriga upplysningar som är av betydelse för bedömning av försäkringsfallet och bolagets ansvarighet skall anskaffas och insändas utan kostnad för Nordea Liv. Försäkringsbeloppet utbetalas senast en månad efter det att Nordea Liv mottagit nödvändiga handlingar. I den mån försäkringsutbetalning medför särskilda avgifter eller kostnader för Nordea Liv, t ex om en betalning skall ske till utlandet, eller som eljest är betingade av den försäkrades eller betalningsmottagarens speciella önskemål, har Nordea Liv rätt till ersättning för dessa. Nordea Liv har rätt att fullgöra utbetalning på grund av försäkringen genom att för mottagarens räkning öppna ett bankkonto hos Nordea för insättning av belopp.

12 Räntebestämmelser

Sker utbetalning senare än vad som sagts under K betalar Nordea Liv dröjsmålsränta enligt räntelagen. Oavsett om dröjsmål föreligger betalar Nordea Liv ränta på belopp som förfallit till betalning men kvarstår i bolagets förvaltning. Ränta betalas från dagen en månad efter den dag då beloppet förfallit till betalning och så länge dessa kvarstår i Nordea Livs förvaltning. Räntan uppgår årligen till Riksbankens referensränta med tillägg av en halv procent. Sådan ränta avräknas i förekommande fall från dröjsmålsräntan. Dröjsmålsränta betalas inte om den är mindre än en halv procent av prisbasbeloppet enligt lag (1962:381) om allmän försäkring det år då utbetalning sker.

13 Ändring av försäkringsvillkoren

Nordea Liv har rätt att ändra dessa villkor med verkan även för ingångna försäkringsavtal, i den mån detta blir

nödvändigt med hänsyn till ändrad lagstiftning, myndigheters föreskrifter eller ändrad lagtillämpning. En villkorsändring träder i kraft vid den nya premieperiod som inträder närmast efter ändringen.

14 Begränsning av försäkringens ansvar

Nordea Liv är inte ansvarigt för förlust som kan uppstå om utredning rörande försäkringsfall eller utbetalning fördröjs på grund av krig eller politiska oroligheter eller på grund av lagbud, myndighets åtgärd eller stridsåtgärd i arbetslivet. I lagen (1927:77) om försäkringsavtal regleras konsekvenserna av att försäkringstagaren lämnar någon uppgift som är oriktig eller ofullständig. Om en sådan uppgift har lämnats av den försäkrade gäller detsamma som om den försäkrade hade varit försäkringstagaren.

15 Pris

Avgifter för driftskostnader är 1 procent av inbetalda premier och 0,75 procent av försäkringsavtalets värde årligen. Avgiften på inbetalda premier kan ändras för framtida premiebetalningar.

Avgiften för skatt är bolagets skattekostnad för försäkringsavtalet.

För riskavgifter används samma antaganden som nyttjas vid ombildningstillfället. Riskavgiften kan ändras i framtiden men de försäkringstagare som berörs av en sådan ändring har rätt att under tre månader från ändringsdagen flytta sitt pensionskapital till annan försäkringsgivare utan andra kostnader än den administrativa flyttavgiften. I de fall försäkringsgivarens ansvarighet vid försäkringsfall utvidgats ökas avgiften i motsvarande mån.

Aktuella avgifter finns på nordealivochpension.se.

16 Behandling av personuppgifter

Som personuppgiftsansvarig behandlar Nordea Liv personuppgifter för att leverera de produkter och tjänster som parterna kommit överens om och för andra ändamål t.ex. för att följa lagar och andra regler. För detaljerad information om behandlingen av personuppgifter, vänligen läs vidare i Nordea Livs dataskyddspolicy som finns på nordealivochpension.se eller kontakta Nordea Liv. Dataskyddspolicyn innehåller information om den registrerades rättigheter i samband med behandlingen av personuppgifter, såsom rätten till information, rättelse, dataportabilitet, etc.

17 Motverkande av penningtvätt och finansiering av terrorism

Nordeakoncernen följer ett strikt regelverk för att förhindra att Nordea, dess produkter och/eller tjänster utnyttjas för finansiell brottslighet. Försäkringstagare,

försäkrad och/eller andra personer relaterade till försäkringsavtalet är skyldiga att förse Nordea med all nödvändig information och/eller dokumentation med anledning av tillämplig lagstiftning.

Nordea Liv har rätt att inte upprätta en ny eller att begränsa befintlig affärsförbindelse, om förutsättningarna i första stycket inte är uppfyllda eller i de fall misstanke om penningtvätt och/eller finansiering av terrorism föreligger.

Nordea Liv har rätt att avsluta hela affärsförbindelsen om det på skälig grund kan misstänkas att Nordeas produkter eller tjänster utgör led i penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Nordea Liv har rätt att dela information till andra bolag inom Nordeakoncernen i syfte att motverka penningtvätt och/eller finansiering av terrorism.

18 Prövning och beslut

För oss i Nordea är det viktigt att du som kund är nöjd med våra tjänster och med vårt bemötande. Motsvarar vi inte dina förväntningar ber vi dig att i första hand kontakta Kundombudsmannen eller Klagomålsansvarig hos Nordea Liv & Pension. Hanteringen av klagomål hos Nordea är kostnadsfri för dig.

Kundombudsmannen, Nordea Bank Abp, svensk filial, M320, 105 71 Stockholm. E-post: kundombudsmannen@nordea.com

Klagomålsansvarig, Nordea Liv & Pension, M4440, 105 71 Stockholm. E-post: nlp-klagomal@nordea.com

Ett beslut kan omprövas av Nordea Liv & Pensions Försäkringsnämnd genom att du sänder ett brev till:

Försäkringsnämnden, Nordea Liv & Pension, M4470, 105 71 Stockholm.

Om du vill få ditt ärende prövat utanför Nordea kan du vända dig till Personförsäkringsnämnden eller Allmänna Reklamationsnämnden (ARN) som lämnar rekommendationer i försäkringsfrågor.

Personförsäkringsnämnden avger på begäran av försäkringstagaren yttrande i tvister mellan försäkringstagare och försäkringsbolag inom sjuk-, olycksfalls- och livförsäkring.

Personförsäkringsnämnden, Klara Norra Kyrkogata 33; 111 22 Stockholm. Tel: 08-783 98 00

Allmänna Reklamationsnämnden (ARN), Box 174, 101 23 Stockholm, Tel: 08-508 860 00, arn.se

Ärendet kan även prövas av allmän domstol.

Vill du diskutera ditt ärende med en oberoende part kan du kontakta Konsumenternas Försäkringsbyrå.

Konsumenternas Försäkringsbyrå, Box 24215, 104 51 Stockholm, Tel: 0200 - 22 58 00, konsumenternas.se.

Vägledning och råd kan även fås via den kommunala konsumentvägledningen.

Konsumentverket, Du kan också få hjälp av Konsumentverkets webbaserade konsumentupplysning Hallå Konsument: hallakonsument.se, Tel: 0771-525 525.

Kontakt

Du hittar mer information om våra försäkringar på **nordea.se**. Har du några frågor är du alltid välkommen att kontakta oss på e-post; nordealiv@nordea.se eller på telefon:

Privat: 0771 - 22 44 88

Företag: 0771 - 350 360